

ET SURVEYBASERET STUDIE AF
SAMMENHÆNGEN MELLEM KØN OG
OPFATTELSEN AF DIGITALE SEXKRÆNKESER

DEN DOBBELTE KRÆNKELSE

FORMÅL MED UNDERSØGELSEN

- Undersøge hvordan opfattelser af digitale sexkrænkelser relaterer sig til normer for maskulinitet og femininitet: Hvordan opfatter unge ofre og videredeleren ifm. videresendelse af intime billeder uden samtykke afhængigt af køn?
- *Teoretisk baggrund:* Kvindelige ofre forventes i højere grad at opleve bebrejdelse og seksuel udskamning, fordi de ikke lever op til den optræden, der forventes i henhold til deres køn, når deres seksuelle aktivitet bliver synlig. For mænd gælder der omvendt, at de forventes at opleve "positive" sociale konsekvenser ved synlig seksualitet
- Vi trækker både på de unges holdninger men også på deres forventninger til andres reaktioner baseret på deres sociale erfaringer

UNDERSØGELSENS DESIGN

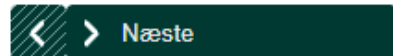
- Mixed methods-design:
 - Vignetbaseret eksperimentsurvey med 1860 deltagende gymnasieelever
 - Surveylink udsendt til alle landets gymnasier (hhx, htx, hf og stx), som videredistribuerede det til deres elever.
 - Fokusgruppeinterviews med mandlige og kvindelige gymnasieelever hver for sig

VIGNET

39%

Nu vil vi præsentere dig for et fiktivt scenarie. Det er vigtigt, at du læser teksten grundigt.

Sarah og Jonas, der går i 2.g. i samme gymnasieklasse, har noget kørende. Sarah har aldrig haft sex med andre. Efter noget tid skriver Jonas og spørger, om Sarah vil sende et nøgenbillede til ham. Sarah sender et nøgenbillede til Jonas på Snapchat. Næste dag, da Sarah kommer i skole, finder hun ud af, at han har taget et screenshot af hendes nøgenbillede og delt det videre uden at spørge om lov, og der er flere, der har set billedet.

 Roskilde Universitet

- Respondenterne blev opdelt ud fra fødselsmåned i fire grupper med forskellige vignetter. To forskellige karakteristika varierede i vignetterne:
 1. Kønnen på offeret/krænkeren
 2. Offerets seksuelle erfaring
- Fokus på at gøre det genkendeligt og realistisk for gymnasieelever – balance mellem kontekst og simplicitet

EKSEMPLER PÅ SPØRGSMÅL

Efter præsentationen af vignetten blev respondenterne fx spurgt om følgende:

"I hvor høj grad forventer du, at der vil blive tænkt dårligt om [offeret]?"

"Hvorfor tror du, at [offeret] sendte billedet til at starte med? (fordi det var sjovt, fordi han/hun ikke turde sige nej, fordi det var spændende, osv.)"

"Hvor enig er du i følgende?: 'Der vil blive talt om [offerets] nøgenbillede i lang tid' osv."

”Der vil blive tænkt dårligt om [Sarah/Jonas], fordi [han/hun] har fået delt sit nøgenbillede”

Andel af respondenter der svarede ”i meget høj grad”	
Jonas	5,8 %
Sarah	13,1 %
$\Delta = 7,3$ %-point***	P (χ^2 for hele fordelingen) = 0,000

”Han har gjort noget forkert ja, men det er Sarah, der starter med at sende det til en ”tilfældig” dreng, der spørger – man ved det har konsekvenser”
(respondent fra survey)

”A publisher is always responsible”
(respondent fra survey)

"Hvordan tror du, at [offeret] har det med at have fået delt sit nøgenbillede?"

Gennemsnitlig angivelse på skala fra 1 (I meget lav grad) til 7 (I meget høj grad)				
	Jonas	Sarah	Δ	P-værdi (T-test)
... det føler sig ydmyget	6,3687	6,6265	0,2578***	0,000
... det føler skam	5,8552	6,2508	0,3956***	0,000
... det fortryder, at det sendte billedet	6,3510	6,5727	0,2217***	0,000
... det er bange for konsekvenserne	5,8818	6,3416	0,4598***	0,000

"Men måske er der ikke lige så meget med skam og sådan noget, hvis en drengs nøgenbilleder er sendt rundt. Folk begynder ikke at sige til ham, at han fx er en luder eller kalder ham beskidt eller noget. Jeg tror det hurtigere bliver glemt. Det er ikke en ting, som følger med ham; som bliver en del af hans identitet"

(mandlig deltager i fokusgruppe)

KONKLUSIONER

- Unges opfattelser af digitale krænkelser er betinget af kønnet på både offeret og "videredeleren":
 - Kvindelige ofre forventes i højere grad at blive bebrejdet af omverden, at være bange for konsekvenser og at føle skam og skyld
 - Mandlige ofre forventes i højere grad at synes, at krænkelsen "er sjov" eller tage let på det.
- Mange unge synes, at krænkelsen bør have strafmæssige konsekvenser. Kvindelig respondenter udtrykker det dog i højere grad end mandlige.
- Kvinder deler hyppigere nøgenbilleder, og derfor går konsekvenserne også mere ud over dem – helt konkret udøver de tilsyneladende også selvkontrol over seksuelle praksis, dvs. helt undgår digital intimitet, i frygt for sociale konsekvenser